

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.009.02.2019

Zarząd Fundacji Mielnica
ul. Szpitalna 43, 62-504 Konin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/073 – Wsparcie osób z autyzmem i zespołem Aspergera w przygotowaniu do samodzielnego funkcjonowania

I.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Fundacja Mielnica, ul. Szpitalna 43, 62-504 Konin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mirosława Janina Perczyńska, członek zarządu od 9 czerwca 2005 r. Jan Józef Jastrzębski, członek zarządu od 9 czerwca 2005 r. Danuta Maria Czarnecka, członek zarządu od 13 maja 2014 r. Maria Janowska, członek zarządu od 13 maja 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Wspieranie osób z autyzmem i zespołem Aspergera w podjęciu aktywności zawodowej i samodzielnego życia w ramach działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Koninie, ul. Zagórska 3a. 2. Działania podejmowane w celu zapobiegania wykluczeniu osób z zaburzeniami autyzmem i zespołem Aspergera w ramach działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Koninie, ul. Zagórska 3a.
Okres objęty kontrolą	1 stycznia 2016 do 24 czerwca 2019 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 w zw. z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Joanna Piasecka-Girguś, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/76/2019 z 15 maja 2019

(akta kontroli str. 1)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W Warsztacie terapii zajęciowej w Koninie należącym do Fundacji Mielnica (dalej: Warsztat), uczestnicy z autyzmem w okresie objętym kontrolą uzyskiwali poprawę na poziomie zakładanym w indywidualnych programach rehabilitacyjnych, dotyczących: zaradności osobistej, wypełniania ról społecznych, komunikowania się oraz integracji społecznej. Żadnemu z uczestników nie planowano nabycia specjalistycznych umiejętności zawodowych, udziału w szkoleniu zawodowym czy nieodpłatnych praktykach. Żaden też nie podjął zatrudnienia, choć Warsztat prowadził współpracę z potencjalnymi pracodawcami. Kontynuacja terapii w Warsztacie wynikała z okresowej i kompleksowej oceny efektów wsparcia, ale była także warunkowana m.in. możliwością zapewnienia uczestnikowi terapii w innym ośrodku, co nie znajdowało uzasadnienia w przepisach ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz rozporządzeniu w sprawie warsztatów terapii zajęciowej. Warsztat zapewnił odpowiednie warunki organizacyjne i techniczne do rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez opracowanie regulaminu organizacyjnego oraz zapewnienie doskonalenia zawodowego specjalistom pracującym z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Pomimo stwierdzenia podczas kontroli niezgodności z umową o dofinansowanie w zakresie zatrudnienia kadry oraz warunków lokalowych, stworzone przez Kierownika Warsztatu warunki i podjęte działania dawały możliwość odpowiedniej realizacji terapii osób z autyzmem.

W Warsztacie rotacja uczestników pozostawała na niskim poziomie, wynoszącym maksymalnie do 10,9%, natomiast rotacja uczestników spowodowana podjęciem zatrudnienia lub szkolenia zawodowego wynosiła maksymalnie 5,5%. Warsztat organizował i uczestniczył w działaniach w celu poprawy świadomości społecznej dotyczącej funkcjonowania i potrzeb osób z autyzmem w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu tych osób.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wspieranie osób z autyzmem i zespołem Aspergera w podjęciu aktywności zawodowej i samodzielnego życia

Opis stanu faktycznego

Uczestnikami Warsztatu w latach 2016-2019⁴ było każdorazowo po 55 osób niepełnosprawnych, które spełniały warunki określone w art. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁵, tj. posiadały aktualne orzeczenia o niepełnosprawności wraz z określeniem jego stopnia oraz zakwalifikowaniem do terapii zajęciowej.

W każdym z lat objętych kontrolą uczestnikami były osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności (82%-84% uczestników), wśród których znajdowały się osoby z autyzmem. W latach 2016-2019⁶ uczestnikami Warsztatu były osoby urodzone w latach:

- 1985-1994 odpowiednio 24, 25, 28, 28,

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Do 31 marca 2019 r.

⁵ Dz.U. z 2019 r. poz. 1172 ze zm.

⁶ por. przypis 4

- 1975-1984 odpowiednio 17, 16, 17, 17,
 - przed rokiem 1975 odpowiednio 14, 14, 10, 10,
- spośród których, w latach 2016 i 2017 liczba osób z autyzmem wynosiła po dwie w każdym roku⁷, a w roku 2018 i 2019⁸ po trzy.

(akta kontroli str. 142, 144)

Zasady przyjęcia i zwolnienia uczestników Warsztatu zostały ramowo opisane w kolejnych Regulaminach organizacyjnych Warsztatu⁹ (dalej: Regulamin organizacyjny). Procedura przewidywała złożenie podania wraz z orzeczeniem o niepełnosprawności. Zgłoszenia kandydata były zatwierdzane w porozumieniu z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Koninie (dalej: MOPR). Przed zakwalifikowaniem kandydata do uczestnictwa w Warsztacie, był on zobowiązany do minimum dwukrotnego wzięcia udziału w zajęciach terapeutycznych prowadzonych przez Warsztat (zajęciach próbnych). Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym, pierwszeństwo w przyjęciu do Warsztatu mieli kandydaci, którzy rokowali szansę na uzyskanie największych efektów w prowadzonych oddziaływaniach rehabilitacyjnych i terapeutycznych. Skreślenia z listy uczestników mogły się odbywać na podstawie decyzji Zarządu Fundacji, a uczestnik Warsztatu miał być pisemnie informowany o skreśleniu z listy. W regulaminie nie przewidziano dla osób z autyzmem żadnych dodatkowych uwarunkowań przyjęcia do Warsztatu. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że kandydatury osób z autyzmem nie są oceniane według innych zasad niż pozostałych kandydatów. Podkreśliła, że w ostatnim czasie kładzie się nacisk na autyzm i Warsztat planuje w przyszłości działać w kierunku pracy z osobami autystycznymi. W tym celu Warsztat przeprowadził monitoring w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym na terenie Konina liczebności osób ze stwierdzonym autyzmem oraz stopniem niepełnosprawności, w związku z potencjalnym zakwalifikowaniem do Warsztatu.

(akta kontroli str. 121-141)

Warsztat prowadził listę oczekujących, na którą wpisywane były osoby w kolejności daty uzyskania opinii z MOPR, niezależnie od faktu, czy uczestnik ten oczekiwał na przyjęcie po wydaniu opinii przez MOPR, czy było wolne miejsce w Warsztacie i kandydat był przyjmowany od razu. W latach objętych kontrolą, tylko na dzień 31 grudnia 2016 r. jeden kandydat oczekiwał na przyjęcie. Czas oczekiwania na przyjęcie, po zatwierdzeniu wniosku przez MOPR wynosił do jednego miesiąca. Spośród 15 kompletnych wniosków o przyjęcie do Warsztatu złożonych w okresie objętym kontrolą, Fundacja Mielnica przekazała sześć (37,5%) o zaopiniowanie do MOPR po upływie od 49 dni do 1147 dni od daty złożenia tych wniosków. Wydłużony czas, po którym wystąpiono o opinię do MOPR Kierownik Warsztatu uzasadniała brakiem miejsca w placówce lub (w jednym przypadku) oczekiwaniem na zakończenie przez kandydata edukacji w szkole. Z powyższego względu, lista oczekujących nie oddawała rzeczywistego stanu oczekiwania na miejsce w Warsztacie.

(akta kontroli str. 40-48, 164-166)

W latach 2016-2019 (na 31 marca 2019 r.) wszyscy 15 zakwalifikowani uczestnicy posiadali aktualne orzeczenia o niepełnosprawności wraz ze wskazaniem do udziału w terapii zajęciowej. Spośród 14 przyjętych uczestników, jeden posiadał orzeczoną

⁷ Według stanu na dzień 31 grudnia danego roku

⁸ Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 i 31 marca 2019 roku

⁹ Regulamin organizacyjny obowiązujący od 1 stycznia 2013 r., kolejny Regulamin organizacyjny obowiązujący od 1 stycznia 2019 r. – regulaminy nie były opatrywane datami zatwierdzenia ani sporządzenia.

niepełnosprawność o symbolu 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe¹⁰. Procedura stosowana podczas kwalifikacji kandydatów była jednolita niezależnie od rodzaju schorzenia. Osoba z autyzmem nie oczekiwała na miejsce w Warsztacie dłużej niż pozostali kandydaci. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym, kandydaci byli zobowiązani minimum dwukrotnie wziąć udział w zajęciach próbnych prowadzonych przez Warsztat. Jednakże w dokumentacji uczestników nie było żadnych dowodów potwierdzających udział w zajęciach próbnych, w tym oceny psychologa czy instruktorów terapii zajęciowej. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że nie są praktykowane żadne zapisy i prowadzenie dokumentacji dotyczącej udziału w zajęciach próbnych ze względów bezpieczeństwa. Warsztaty nie mogą bowiem brać odpowiedzialności za osobę, która nie jest prawnym uczestnikiem placówki, nieposiadającym ubezpieczenia, a dodatkowo nie ma pełnej informacji o jej stanie zdrowia. Dodała, że podczas zajęć próbnych w latach 2016-2019 (do 31 marca) kandydaci zostali poddani ocenie psychologicznej w celu rokowań i oceny możliwości dalszej rehabilitacji społecznej i zawodowej. Z wyjaśnień udzielonych przez psychologa zatrudnionego w Warsztatach wynikało natomiast, że dwukrotny udział w zajęciach jest wymogiem formalnym, jednak w większości przypadków przed przyjęciem do Warsztatu uczestnicy biorą udział w takich zajęciach więcej razy. Potwierdzały to również wyjaśnienia Kierownik Warsztatu, która podała, że jeden z uczestników przyjętych w latach 2016-2019 uczestniczył w zajęciach już od 2 lutego 2016 r., podczas gdy faktycznie przyjęty został 16 sierpnia 2016 r. Uczestnik ten biorąc udział w zajęciach jako obserwator, przez okres sześciu miesięcy nie posiadał wpisu w orzeczeniu o niepełnosprawności zaleceń do terapii zajęciowej, ani nie był uwzględniany na listach obecności. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że podczas zajęć próbnych występował on jako obserwator i nie był poddawany terapii. Natomiast psycholog zatrudniony w Warsztatach wskazał, że kandydaci są poddawani procesowi terapeutycznemu podczas zajęć próbnych i dzięki temu w ocenach psychologicznych sporządzanych już w dniu przyjęcia do Warsztatu możliwa jest ocena efektów prowadzonej terapii.

NIK wskazuje, że głównym celem odbycia zajęć próbnych powinna być ocena potencjalnej efektywności zajęć rehabilitacyjnych i sprawdzenie, czy kandydat będzie sprawnie funkcjonował w Warsztatach – zapoznanie go z kadrą i innymi uczestnikami. Taka weryfikacja nie może odbywać się bez pełnej wiedzy o stanie zdrowia kandydata. Przyjęta forma zabezpieczenia interesów Warsztatu poprzez niedokumentowanie obecności innych osób podczas zajęć niż uczestnicy, nie tylko powoduje niewykazywanie faktycznej liczby osób znajdujących się pod opieką jednego opiekuna danego dnia, ale potencjalnie naraża zarówno kandydata, jak i pozostałych uczestników, na niebezpieczeństwo spowodowane niepełną wiedzą o stanie zdrowia kandydata oraz może negatywnie wpływać na dokonane oceny szansy powodzenia rehabilitacji.

(akta kontroli str. 40-48, 66, 71-76, 164-166)

Od kandydatów, którzy zostali przyjęci jako uczestnicy Warsztatu pobierano dane na temat wysokości uzyskiwanych świadczeń socjalnych i uzyskiwanego dochodu na członka gospodarstwa domowego.¹¹

(akta kontroli str.162)

W Regulaminie organizacyjnym zawarto treści wymagane dyspozycją § 9 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca

¹⁰ W Polsce obowiązuje klasyfikacja zaburzeń opracowana przez WHO, tj. Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD – 10, według której zarówno autyzm, jak i zespół Aspergera mieszczą się we wspólnym podrodziale F84 *całościowe zaburzenia rozwojowe*.

¹¹ Co zostało szerzej opisane w sekcji nieprawidłowości.

2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej¹². Według Regulaminu, na jedną osobę pracującą bezpośrednio z uczestnikami nie mogło przypadać więcej niż pięciu uczestników Warsztatu, a liczebność grup terapeutycznych oraz pracujących w grupie instruktorów miała być ustalana w zależności od stopnia i rodzaju niepełnosprawności. Zajęcia miały odbywać się w dziewięciu pracowniach: informatyki i podstaw reklamy, gospodarstwa domowego, krawieckiej, rewalidacyjnej, artystycznej, ogrodniczo-artystycznej, ekologicznej, technicznej, ogrodniczo-artystycznej, terapii życia codziennego. Regulamin organizacyjny przewidywał także prowadzenie rehabilitacji w zakresie kinezyterapii. Postanowienia te były zgodne z zawartą z Miastem Konin umową o dofinansowanie Warsztatu.

(akta kontroli str. 121-141, 200-217)

Regulamin organizacyjny nie przewidywał szczególnych zasad dotyczących uczestnictwa osób z autyzmem. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że obecnie terapia osób z autyzmem nie jest w żaden sposób zindywidualizowana, bo przepisy wymagają jednego opiekuna na pięciu uczestników, w związku z tym technicznie jest to niemożliwe.

Kierownik Warsztatów wyjaśniła także, że indywidualne podejście oznacza w Warsztatach poświęcenie większej uwagi danemu uczestnikowi, ale nie jest to odrębny tryb postępowania z uczestnikami z autyzmem; osoby te mają swoje rytuały i schematy postępowania, które – jeśli nie stanowią przeszkody w realizacji zajęć – są dopuszczane przez instruktorów i praktycznie wszyscy uczestnicy mają swoje stałe miejsca w pracowniach, a każda zmiana musi być z wyprzedzeniem komunikowana i ustalana z uczestnikiem. Dodała także, że autystycy mają swoje ulubione materiały i kolory np. kredki, które nie powodują u nich nagłych zmian nastrojów i takie indywidualne upodobania są uwzględniane w trakcie zajęć. Dodatkowo w stosunku do osób z autyzmem należy dostosować poziom głosu i sposób zachowania, gdyż osobie z autyzmem należy poświęcić więcej uwagi i indywidualnego podejścia, dlatego w grupach umieszcza się po jednym autystyku; (inaczej praca grupy mogłaby być zaburzona). Ponadto w Warsztacie znajduje się sala do relaksu, w której osoby te mogą się wyciszyć.

(akta kontroli str. 52-57, 121-141)

Zajęcia Warsztatu odbywały się w budynku należącym do Fundacji Mielnica w Koninie przy ul. Zagórowskiej 3a. Umowa zawarta z MOPR o dofinansowanie działalności Warsztatu nie określała wymagań w zakresie wyposażenia czy innych warunków materialnych dla Warsztatu, poza dysponowaniem 20 pomieszczeniami na ich działalność. Fundacja nie dysponowała wnioskiem o utworzenie Warsztatu, na podstawie którego zawarto umowę o jego utworzenie w 1998 roku. W budynku przeznaczono 21 pomieszczeń na działalność Warsztatu, czyli o jedno więcej niż wymagała umowa o dofinansowanie ze środków PFRON. Trzy z pomieszczeń nie były w wyłącznej dyspozycji Warsztatu, a w trzech pomieszczeniach nie było ani okien, ani zamontowanej wentylacji mechanicznej czy klimatyzacji.¹³ Wyposażenie poszczególnych pracowni umożliwiała realizację zajęć określonych w Indywidualnym Programie Rehabilitacji, dalej IPR, uczestników z autyzmem.

(akta kontroli str. 227-266)

Liczebność uczestników Warsztatu w grupach była zgodna z określoną w umowie o dofinansowanie Warsztatu. Liczebność grup wynosiła: po pięciu uczestników w siedmiu pracowniach, a w dwóch po 10 uczestników. W Warsztatach zatrudnionych było 11 instruktorów terapii zajęciowej w łącznym wymiarze 10,5 etatu. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że jeden z instruktorów jest zatrudniony na pół

¹² Dz. U. Nr 63, poz. 587, dalej rozporządzenie w sprawie warsztatów

¹³ Co zostało szerzej opisane w sekcji nieprawidłowości.

etatu jako instruktor i na pół etatu jako pielęgniarka. W rzeczywistości pełni funkcję instruktora przez cały dzień, a jedynie w przypadku konieczności udziela świadczeń medycznych w postaci np. pomiaru ciśnienia, czy podania leku przeciwbólowego pracuje jako pielęgniarka. Dodała, że sama posiada wykształcenie pedagogiczne i w razie takiej konieczności (np. zastępstwa) również pełni opiekę nad uczestnikami.

(akta kontroli str. 52-57, 149-152)

Godziny pracy Warsztatu odpowiadały ustalonym w Regulaminie organizacyjnym, choć część uczestników opuszczała Warsztaty już około godziny 12.00, czyli dwie godziny przed zakończeniem zajęć terapeutycznych w Warsztacie. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że uczestnicy są osobami chorymi i w niektóre dni nie są w stanie uczestniczyć w zajęciach siedem godzin. Ponadto dowóz uczestników był rozłożony w czasie od godziny 7.00 do około 8.10. Wynika to z faktu, posiadania jednego samochodu i kierowcy do transportu podopiecznych, a korzystanie z usług podmiotów świadczących usługi transportowe obciążone jest zbyt dużym ryzykiem i problemami.

(akta kontroli str. 52-57)

Na dzień 31 grudnia 2016, 2017 i 2018 roku oraz na dzień 31 marca 2019 zatrudnionych było odpowiednio 18, 19, 20 i 20 osób (15,5; 16,5; 17,5 i 16,5 etatu), w tym 11 instruktorów terapii zajęciowej (10,5 etatu) w każdym roku. W roku 2016 Warsztat zatrudniał psychologa na podstawie umowy cywilno-prawnej oraz dwie sprzątaczkę w wymiarze powyżej 0,75 etatu, natomiast specjalista ds. rehabilitacji wykonywała obowiązki zawodowe w niższym wymiarze godzin niż określony w umowie z MOPR i w umowie o pracę.¹⁴

(akta kontroli str. 59-62, 200-222, 270-282)

Na dzień 31 marca 2019 r. Kierownik Warsztatu oraz Księgowa posiadały wyższe wykształcenie, siedmiu spośród 11 instruktorów posiadało wykształcenie wyższe, a czterech - średnie. Według umowy o dofinansowanie działalności Warsztatu od instruktorów nie było wymagane wykształcenie pedagogiczne lub związane z terapią zajęciową. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że nie stosuje dodatkowych wymagań w zakresie wykształcenia instruktorów terapii zajęciowej, dodała że uwzględniane jest dotychczasowe doświadczenie, kadra jest z długoletnim stażem, nie występuje rotacja, więc nie ma problemów z kompetencjami i zaangażowaniem kadry.

(akta kontroli str. 52-57, 269)

W okresie objętym kontrolą pracownicy współpracujący z osobami z autyzmem odbywali szkolenia w zakresie terapii zajęciowej w tym dotyczące terapii osób z autyzmem.

(akta kontroli str. 267-268)

Dla wszystkich uczestników z autyzmem Rada programowa Warsztatu opracowała indywidualne programy rehabilitacji, dalej IPR, w których wskazywano osoby odpowiedzialne za ich realizację. Nie można było natomiast ustalić terminu ich opracowania, ponieważ nie były one opatrzone datami. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że roczne IPR opracowywane są zawsze w styczniu na dany rok, a w przypadku uczestników nowoprzyjętych, IPR opracowywany jest niezwłocznie.

(akta kontroli str. 170, 283-293, 295-306, 310-319, 323-332, 337-346)

Elementem IPR była diagnoza funkcjonalna, która zawierała informacje dotyczące uczestnika, jego opiekuna w Warsztacie, rozpoznania, schorzeń współistniejących,

¹⁴ Co zostało szerzej opisane w sekcji nieprawidłowości.

stopnia niepełnosprawności, w tym intelektualnej, sposobu poruszania się, sposobu dotarcia do placówki, wskazań żywieniowych, daty urodzenia, wykształcenia, uzyskiwanych świadczeń socjalnych, sytuacji rodzinnej oraz zainteresowań. Dane te były pozyskiwane z informacji zawartych w: orzeczeniach o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, Karty informacyjnej uczestnika Warsztatu wypełnianej po przyjęciu do Warsztatu, podaniu o przyjęcie do Warsztatu oraz Ankiety socjalnej składanej z podaniem. W Karcie informacyjnej uczestnika prócz danych wskazanych powyżej pozyskiwano także dane dotyczące potrzeb rehabilitacyjnych uczestnika. Nie dokonywano oceny:- zdolności do pracy poprzez np. przeprowadzenie badań lekarskich i psychologicznych umożliwiających określenie sprawności fizycznej, psychicznej i umysłowej do wykonywania zawodu,

- możliwości zwiększenia tej sprawności oraz
- ustalenia kwalifikacji, doświadczeń zawodowych, uzdolnień i zainteresowań.

(akta kontroli str. 159-161, 283-293, 295-306, 310-319, 323-332, 337-346)

IPR określały ramowo planowane efekty rehabilitacji. U wszystkich trzech badanych uczestników w latach 2016-2019 planowane efekty były sformułowane w jednakowy sposób:

- zwiększenie samodzielności i zaradności osobistej,
- zwiększenie samodzielności społecznej,
- wzmacnianie i poprawa samooceny,
- rozwój sprawności intelektualnej.

Dla dwóch uczestników, przebywających w Warsztacie od czterech do 12 lat nie określono w ogóle celów związanych z rozwijaniem podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej lub innej pracy zawodowej, albo szkolenia zawodowego.

Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że nie wiadomo jaki będzie ostateczny efekt uczestnictwa w warsztacie. W trakcie pracy, instruktorzy obserwując uczestnika dobierają treningi i podejmują decyzję, jakich czynności dany uczestnik może się nauczyć. Teoretycznie można wszystko opisać w IPR, tylko że taki opis mógłby być fikcyjny. Założenia teoretyczne zakładają opracowywanie takich danych, jednak w praktyce jest to trudne do realizacji. Dodała, że dwoje podopiecznych w indywidualnych programach nie mają określonych typowych umiejętności zawodowych, jednak wymieniona w arkuszu nauka różnych technik wskazuje kierunek rozwoju tych umiejętności, np. ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej, rozwój manualny, ćwiczenie umiejętności liczenia i pisania, rozwijanie wyobraźni przestrzennej oraz kształtowanie cech psychofizycznych niezbędnych we współżyciu i współpracy takich jak: tolerancji, wyrozumiałość, zwalczanie postaw roszczeniowych, odpowiedzialność za siebie i innych, dostosowanie się do przepisów, norm i regulaminów. Całościowe zaburzenia rozwojowe nie pozwalają na określenie bardziej szczegółowo zakresu umiejętności zawodowych dla tych podopiecznych.

(akta kontroli str. 52-57, 93, 283-293, 295-306, 310-319, 323-332, 337-346)

Pomimo, że wśród celów rehabilitacji w IPR wskazywano rozwijanie podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej lub innej pracy zawodowej, albo szkolenia zawodowego, programy te nie odnosiły się do potrzeb potencjalnych pracodawców lokalnego rynku pracy. Żaden z uczestników z autyzmem nie był przygotowywany do odbycia praktyk zawodowych.

(akta kontroli str. 283-293, 295-306, 310-319, 323-332, 337-346)

W IPR zaplanowano na każdy rok jednakowo prowadzenie rehabilitacji społecznej, medycznej i zawodowej w formie terapii indywidualnej i grupowej oraz współpracę z otoczeniem. Rehabilitacja społeczna odnosiła się do następujących zakresów: samodzielność społeczna, wyrabianie zaradności osobistej, wyrabianie umiejętności do wypełniania ról społecznych, kształtowanie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji społecznej, wskazywanie możliwości pokonywania barier architektonicznych, transportowych w komunikowaniu się i dostępie do informacji oraz ekonomicznych, spotkania z rodzicami lub opiekunami, uczestnictwo w spotkaniach i imprezach poza Warsztatami.

W Warsztatach nie istniała dokumentacja potwierdzająca realizację terapii indywidualnych z uczestnikami. Według wyjaśnień Kierownika Warsztatu, terapia indywidualna prowadzona była podczas zajęć w pracowniach i polegała na poświęceniu większej uwagi osobom tego wymagającym. Taka terapia była traktowana jako indywidualna, pomimo, że odbywa się w grupie i w trakcie zajęć nie uczestniczył dodatkowy instruktor czy opiekun. Kierownik Warsztatów dodała, że spowodowane to było ograniczonym zatrudnieniem instruktorów, w tym między innymi brakiem instruktora do przygotowania zawodowego.

(akta kontroli str. 52-56, 283-293, 295-306, 310-319, 323-332, 337-346)

W IPR w ramach rehabilitacji medycznej planowano kinezyterapię, która miała być wykonywana poza Warsztatami w niepublicznym zakładzie opieki zdrowotnej należącym do Fundacji Mielnica, na podstawie skierowania lekarza systemu opieki zdrowotnej. W praktyce oznaczało to, że w IPR planowano rehabilitację, której realizacja nie zależała od Warsztatu. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że uczestnicy odbywają rehabilitację w ośrodku rehabilitacji Fundacji Mielnica i zgodnie z IPR wymagane jest skierowanie od lekarza na zabiegi, jednak z uwagi na fakt, że ośrodek rehabilitacji należy do Fundacji Mielnica, uczestnicy mają przeprowadzaną tam rehabilitację również poza systemem opieki zdrowotnej (poza finansowaniem z NFZ). Odbywa się to w momencie, gdy sprzęt w ośrodku jest wolny. Dodała, że Warsztaty nie płacą za przeprowadzone zabiegi. Żaden z uczestników z autyzmem nie korzystał z kinezyterapii z NZOZ. Kinezyterapia w NZOZ została zapisana w IPR osób z autyzmem, bo dzięki uczestnictwu w Warsztacie taka rehabilitacja jest możliwa, choć nie jest bezpośrednio prowadzona ani finansowana przez Warsztat.

(akta kontroli str. 52-56, 283-293, 295-306, 310-319, 323-332, 337-346)

W IPR zawarto wskazania w zakresie metod nauki umiejętności, jakie miały być stosowane wobec uczestnika. Natomiast metody pracy, w tym rodzaje treningów, określane były ramowo dla całej grupy w dziennikach zajęć pracowni. Z prowadzonych dokumentów dotyczących realizowanych terapii, tj. list obecności i dziennika zajęć wynikało, że w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 marca 2019 r. uczestnicy z autyzmem korzystali z treningów przewidzianych do realizacji w pracowni.

(akta kontroli str. 153-155, 352-414)

W ramach przygotowania do podjęcia pracy uczestnicy mieli trenować umiejętności w zakresie zasad współżycia społecznego i współpracy, budowania pozytywnego nastawienia do pracy, prawidłowej postawy dobrego pracownika, zapoznawać się z wymogami i wytycznymi rynku pracy. Uczestnik pracowni informatycznej miał zaplanowaną w IPR naukę umiejętności zawodowych innych niż miękkie, tj. obsługę word, excel, corel. Odnosząc się do odstąpienia od planowania konkretnych umiejętności zawodowych pozostałym uczestnikom z autyzmem Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że nie wiadomo jaki będzie ostateczny efekt. W trakcie pracy, instruktorzy obserwując uczestnika dobierają treningi i podejmują decyzję, jakich

czynności dany uczestnik może się nauczyć. Dodała także, że teoretycznie można wszystko opisać w IPR, tylko że taki opis mógłby być fikcyjny. Założenia teoretyczne zakładają opracowywanie takich danych, jednak w praktyce jest to trudne do realizacji.

(akta kontroli str. 52-56, 283-293, 295-306, 310-319, 323-332, 337-346)

Jedynym rodzajem treningu wpisanym w IPR każdego z uczestników był trening ekonomiczny (dotyczący posługiwania się pieniędzmi). Zapisy Regulaminu organizacyjnego Warsztatu umożliwiały wypłacanie środków finansowych uczestnikom, którzy nie byli w stanie sami decydować o ich przeznaczeniu. Na jego podstawie faktycznie wypłacane były środki finansowe uczestnikowi, który po pięciu latach rehabilitacji i odbywaniu treningu ekonomicznego nie był w stanie sam decydować o przeznaczeniu środków, a decyzje w tym zakresie podejmowali rodzice i opiekunowie.

Na podstawie zapisów regulaminu Rada programowa podejmowała corocznie decyzje o potrącaniu stałych kwot ze środków treningu ekonomicznego i przeznaczeniu ich na zakup żywienia, wycieczek i innych wydatków okolicznościowych.¹⁵ W pierwszych kwartałach lat objętych kontrolą nie wypłacano uczestnikom pieniędzy w ramach treningu ekonomicznego w ogóle (spłat dokonywano w kolejnym kwartale). Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że wynikało to z tego, że środki przekazywane w ramach dotacji przez Miasto Konin wpływały dopiero w marcu danego roku i przy konieczności ponoszenia stałych kosztów, wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz konieczności opłaty ubezpieczeń nie była możliwa wypłata środków w ramach treningu ekonomicznego.

(akta kontroli str. 5-6, 44, 59, 499-582)

Rada programowa raz w roku dokonywała okresowej oceny realizacji IPR, a raz na pół roku oceniała indywidualne efekty rehabilitacji. Oceny te nie były przeprowadzane z udziałem uczestników, gdyż wskazywano na brak możliwości dokonywania oceny swojej pracy przez uczestnika.

(akta kontroli str. 52-56, 583-657)

Rada programowa raz na trzy lata dokonywała kompleksowej oceny realizacji IPR uczestnika warsztatu na podstawie oceny:

- stopnia zdolności do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego,
- umiejętności interpersonalnych, w tym komunikowania się oraz współpracy w grupie,
- stopnia opanowania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia, z uwzględnieniem sprawności psychofizycznej, stopnia dojrzałości społecznej i zawodowej oraz sfery emocjonalno-motywacyjnej.

Rada programowa zajmowała ramowo stanowisko w sporządzanych protokołach w kwestii osiągniętych przez uczestnika postępów w rehabilitacji. Podając przyczyny niewskazywania konkretnych powodów, dla których następowało przedłużenie terapii Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że nie można komuś przerywać rozpoczętej terapii, a nagłe zakończenie terapii zawsze będzie szkodliwe dla uczestnika. Nie należy zamykać w domu uczestników tylko dlatego, że więcej się już nie uczą na Warsztatach. Zaprzymanie treningów spowoduje zawsze uwstecznienie. Na terenie Konina nie ma alternatywnych ośrodków wsparcia dla naszych podopiecznych, zatem zakończenie terapii w Warsztatach, przy braku możliwości zatrudnienia, jest jednoznaczne z pogorszeniem stanu zdrowia. Gdy zwalnia się miejsce w Środowiskowym Domu Pomocy (ŚDS), to przypadki nie rokujące poprawy przesuwają się do ŚDS. Celem jest niepozostawianie podopiecznego bez dalszej ścieżki opieki i rehabilitacji.

¹⁵ Co zostało szerzej opisane w sekcji nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 52-56, 583-657)

Według postanowień Regulaminu organizacyjnego należało przeprowadzać miesięczne oceny zaangażowania uczestnika w zajęciach, jednak nie były one prowadzone.¹⁶

(akta kontroli str. 58, 121-222)

Rada programowa dokonywała raz w roku okresowej oceny realizacji IPR uczestników z autyzmem. Oceny w poszczególnych kryteriach były wystawiane przez opiekuna pracowni, który był odpowiedzialny za realizację IPR uczestnika. Poza półroczną oceną uczestnika nie istniała inna dokumentacja, z której wynikałyby obserwacje zachowań, postępów i reakcji na poszczególne treningi i odpowiedzi na stosowaną rehabilitację. Oceny uczestników z autyzmem dokonywane były w ramach planowanych efektów rehabilitacji, określonych jednakowo, dla wszystkich trzech uczestników objętych badaniem. W żadnej z ocen uczestników nie odniesiono się wprost do celów rehabilitacji zaplanowanych w IPR. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że oceny realizacji celów rehabilitacji są dokonywane na podstawie percepcji instruktorów i opiekunów, efektów w danym działaniu. W relacjach z uczestnikami bardzo ważne jest złapanie kontaktu i przekonanie, dlaczego dane czynności są dla nich ważne. Ciężko jest określić w celach rehabilitacji konkretne rzeczy, które chcemy osiągnąć. Planujemy polepszanie na każdym polu rehabilitacji, ale specyfika działalności jest taka, że postęp w jednym dniu może być zniweczony kolejnego dnia, zatem określanie szczegółowych celów byłoby niemożliwe. Wyjaśniła także, że celem jest polepszenie funkcjonowania uczestnika na każdym polu rehabilitacji.

(akta kontroli str. 52-56)

W wyniku dokonywanych ocen nie wprowadzono żadnych zmian do IPR, ani w ciągu roku, ani w IPR opracowanych w kolejnych latach – poza jednym przypadkiem - zmianą pracowni. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że w myśl rozporządzenia w sprawie Warsztatu terapii zajęciowej, każdego roku dla każdego uczestnika sporządzany jest IPR. Ze względu na specyfikę pracy – pracowni, schorzeń podopiecznych, wieloletniego procesu terapeutycznego nie było potrzeby wprowadzania zmian w programach, a jedyną zmianą z korzyścią dla podopiecznego było przeniesienie go do innej pracowni.

(akta kontroli str. 58)

Nie zapoznawano uczestników i ich rodzin lub opiekunów z wynikami ocen rocznych i kompleksowych. Zdaniem Kierownik Warsztatu, większość rodziców nie wykazuje zainteresowania ocenami sporządzanymi dla uczestników. Podczas otwartych drzwi, dochodzi do kontaktu rodziców z instruktorami i wtedy można się zapoznać z ocenami lub wyjaśnić różne sprawy. Otwarte drzwi odbywają się raz w roku. Pracownicy nie umawiają się z rodzicami na omówienie lub zapoznanie z oceną roczną lub kompleksową, chyba że z inicjatywy rodziców lub psychologa. Oceny i opinie na temat uczestników są przekazywane na bieżąco rodzicom i opiekunom. Z uczestnikami prowadzone są rozmowy o ocenach ich pracy w trakcie roku, a nie na temat ocen rocznych i kompleksowych. Zdaniem Kierownik Warsztatu, jest to lepsza forma komunikowania ocen uczestnikom.

(akta kontroli str. 52-56)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

¹⁶ Co zostało szerzej opisane w sekcji nieprawidłowości.

1. Według § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warsztatów terapii zajęciowej uczestnik warsztatu, który w ramach indywidualnego programu bierze udział w treningu ekonomicznym, może otrzymać do swojej dyspozycji środki finansowe. Dla jednego spośród trzech uczestników z autyzmem zaplanowano trening ekonomiczny, pomimo że nie był on w stanie samodzielnie decydować o swoich potrzebach, a o sposobie wydatkowania pieniędzy decydowali rodzice. W Regulaminie organizacyjnym zawarte było postanowienie, które dawało podstawę do takiego postępowania. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że w przypadku podopiecznych, którzy nie są w stanie wskazać swoich potrzeb i podjąć decyzji odnośnie przeznaczenia środków z treningu ekonomicznego osobami decyzyjnymi są rodzice, prawni opiekunowie, kierownik warsztatu i instruktorzy. Pieniężna forma treningu ekonomicznego, nie zważając na stopień niepełnosprawności i decyzyjność uczestników jest dla nich formą terapii, nie można dyskryminować i pomijać uczestników w życiu społecznym warsztatu. Instruktor w formie zabawowej w ramach terapii prowadzi zajęcia mające na celu poznawanie i doskonalenie umiejętności związanych z wartością pieniądza.

(akta kontroli str. 59, 567-571)

Należy zauważyć, że trening ekonomiczny nie ma charakteru obligatoryjnego dla uczestników Warsztatu, a jego przyznanie musi być uzasadnione i wynikać z oceny Rady programowej. Dla każdego uczestnika dobierana jest indywidualna forma terapii w IPR i niezakwalifikowanie do danej metody terapii uczestnika nie stanowi przejawu dyskryminacji, a jest decyzją terapeutyczną. Trening ekonomiczny stanowi metodę terapii, która może być stosowana w formie pieniężnej lub niepieniężnej w zależności od predyspozycji uczestnika, a środków z treningu ekonomicznego nie można traktować jako świadczenia z tytułu posiadania statusu uczestnika Warsztatu i wypłacać każdemu niezależnie od okoliczności. Należy również zauważyć, że zasadniczym celem treningu ekonomicznego jest nauka zachowań rynkowych i umiejętności gospodarowania pieniędzmi. Ponadto, podkreślenia wymaga, że według wymagań rozporządzenia środki przekazywane są do dyspozycji uczestnika, który decyduje o przeznaczeniu środków, na tym bowiem polega dyspozycja środkami. Tymczasem, z dokumentacji Warsztatu wynikało, że decyzje o wykorzystaniu środków podejmowane były przez rodziców uczestnika, co miało się z celem treningu ekonomicznego.

2. Według § 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia o warsztatach terapii zajęciowej, uczestnik warsztatu, który w ramach indywidualnego programu bierze udział w treningu ekonomicznym, może otrzymać do swojej dyspozycji środki finansowe, a wysokość środków finansowych oraz ich przeznaczenie indywidualnie dla każdego uczestnika ustala rada programowa warsztatu, zgodnie z indywidualnym programem, uwzględniając postanowienia regulaminu organizacyjnego.

W każdym roku, z lat objętych kontrolą, Rada programowa podejmowała decyzję o przekazaniu do dyspozycji uczestnika tylko części przyznanej mu kwoty z treningu ekonomicznego. Pozostała część, jako tzw. „potrącenia”, wpłacana była na konto bankowe Warsztatu. W przypadku nieobecności uczestników, kwota treningu ekonomicznego była pomniejszana według ustalonych kryteriów. Potrącenia dokonywano z części przekazywanej do dyspozycji uczestnikowi. Część treningu przekazywana na konto Warsztatu jako „potrącenia” nie ulegała pomniejszeniu w związku z nieobecnościami uczestników. Dodatkowo uczestnicy w momencie przyjęcia do Warsztatów podpisali oświadczenia o wyrażeniu zgody na przeznaczenie środków z treningu ekonomicznego na rehabilitację społeczną. Środki zgromadzone na koncie Warsztatu wydatkowane były m.in. na wyżywienie uczestników podczas pobytu w Warsztacie, zakup środków żywności w celu

organizacji spotkań świątecznych, organizacji np. dnia kobiet, zakup materiałów papierniczych do terapii, a także wycieczki i wyjścia do kina uczestników oraz spotkania integracyjne z rodzinami uczestników, a także turnusy rehabilitacyjne.

Środki zgromadzone przez Warsztat nie były ewidencjonowane w podziale na każdego uczestnika, a jedynie w kwocie łącznej na koncie bilansowym 760 – pozostałe przychody operacyjne. W przypadku nieuczestniczenia w działaniu finansowanym ze środków potrąconych z treningu ekonomicznego, środki niewykorzystane przez uczestnika nie były zwracane uczestnikowi. Sposób wydatkowania tych środków nie zależał od decyzji uczestników. W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 kwietnia 2019 r. wydatkowanych zostało 224.583,79 zł z 333.300 zł przeznaczonych w latach 2016-2019 na trening ekonomiczny ogółem. Główna księgowa wyjaśniła, że składki z treningu ekonomicznego uczestników są ewidencjonowane na koncie księgowym 760 po ustnym wskazaniu przez biegłego rewidenta, który badał sprawozdanie finansowe. Nigdy wykazane konto 760 i konta kosztowe 401 i 403 nie wykazały zysku lub straty, i nie wpływa to na końcowy wynik finansowy. Podczas zebrania organizacyjnego Warsztatu z rodzicami i opiekunami prawnymi uzgodniono, że składki z treningu ekonomicznego są potrącone na wydzielone jedno konto. Jako dokument poświadczający uzgodnienie, Główna księgowa wskazała oświadczenie o wyrażeniu zgody przez uczestnika na rozdysponowanie środków z treningu ekonomicznego. Dodała także, że składki potrącone z treningu wykorzystywane są przeważnie w danym roku obrotowym, gdyż są to stałe potrącenia i można wyliczyć, jakimi środkami dysponujemy i co można zrealizować dla podopiecznych w ramach rehabilitacji społecznej. Warsztat nie prowadził indywidualnej ewidencji środków treningu ekonomicznego uczestnika w części dysponowanej przez Warsztat.

Kierownik Warsztatu wyjaśniła natomiast, że pieniądze na wycieczki i wyżywienie wpłacane są na wspólne konto. Nie wszyscy jeżdżą na wszystkie wycieczki. Nie wiadomo byłoby co zrobić ze środkami osób, które nie jeżdżą. Na turnusy rehabilitacyjne jeżdżą dwie grupy, na zmianę, co roku. Brak udziału w wycieczce uczestnika wynika tylko i wyłącznie z braku zgody opiekunów lub rodziców uczestników i spowodowany był nieprzygotowaniem do wyjazdu lub ze względu na schorzenie. Część rodziców – pojedyncze osoby – zgłaszały, że jeśli uczestnik nie jeździ na wycieczkę to powinny środki zostać zwrócone, ale forma treningu ekonomicznego nie polega na tym, aby pieniądze przekazać do domu rodzicom. Nie było sytuacji, aby środki z treningu były zwracane uczestnikowi. Kierownik Warsztatu dodała także, że składki na wyżywienie i wycieczki potrącone są w stałych wysokościach niezależnie od absencji uczestnika i muszą być obligatoryjne w niezmiennej wysokości, gdyż na wycieczkę należy zbierać określoną kwotę, a w przeciwnym razie nie zostanie osiągnięty cel.

(akta kontroli str. 44, 52-56, 59, 91, 526-560, 659)

Jakkolwiek racjonalna jest chęć zapewnienia uczestnikom Warsztatu szeregu imprez i wydarzeń sprzyjających integracji i rehabilitacji społecznej, to trening ekonomiczny w postaci pieniężnej służyć ma nauce gospodarowania środkami pieniężnymi i zachowań rynkowych, a nie finansowaniu rehabilitacji społecznej, na którą Warsztat otrzymuje środki w ramach dotacji. Wykorzystywanie środków treningu ekonomicznego jednego uczestnika na realizację potrzeb innego uczestnika jest niezgodne z przepisami określonymi w rozporządzeniu w sprawie Warsztatu terapii zajęciowej. Zgodnie bowiem z przytoczonymi wcześniej przepisami, w ramach treningu uczestnik może otrzymywać środki finansowe do swojej dyspozycji. Tymczasem, uczestnicy tracili możliwość dysponowania tymi środkami w momencie, gdy zostały one potrącone. Całość zgromadzonych środków (z „potrąceń”) była rozdysponowywana według uznania Warsztatu, bowiem to Warsztat określał, na co zostaną one przeznaczone. W żaden sposób

nie monitorowano ile środków wykorzystał dany uczestnik, nie istniała także procedura, według której środki z treningu mogły być zwrócone uczestnikowi. Taka forma gromadzenia pieniędzy nie mogła zatem być uznana za postać oszczędzania na dany cel przez uczestnika.

3. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ppkt c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (Ue) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) przetwarzane dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane („minimalizacja danych”).

Warsztat wymagał od uczestników podania wysokości uzyskiwanych świadczeń oraz dochodu netto na jednego członka rodziny.

Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że powyższe informacje nie miały wpływu na proces rehabilitacji i oceny rokowań efektów podjętej rehabilitacji, a jedynie druk ankiety był wymagany przez MOPR oraz poinformowała o jego wycofaniu z dokumentacji Warsztatu. Kierownik Warsztatu nie przedłożyła jednakże żadnych wytycznych MOPR w zakresie konieczności pozyskiwania tych danych. W toku kontroli opracowano nowy druk Ankiety socjalnej, w którym zrezygnowano z pozyskiwania tych informacji.

(akta kontroli str. 41, 43, 159-162)

4. Według zapisów § 1 pkt 2 umowy z 22 lutego 2013 r. zawartej pomiędzy Miastem Konin – MOPR a Fundacją Mielnica na potrzeby Warsztatu, w obiekcie przy ul. Zagórowskiej 3a, na cele działalności Warsztatu miało być przeznaczonych 20 pomieszczeń. Umowa nie dopuszczała współdzielenia pomieszczeń z innymi podmiotami. Tymczasem dwa pomieszczenia Warsztatu były współdzielone z Fundacją Mielnica, a jedno ze Środowiskowym Domem Samopomocy należącym do Fundacji Mielnica.

Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że budynek w którym prowadzą działalność Warsztat Fundacji Mielnica i ŚDS Fundacji Mielnica jest własnością Fundacji Mielnica, pomieszczenie świetlicowe jest współdzielone przez Warsztat i ŚDS w przypadku – przedstawień teatralnych, zajęć Capoiery, spotkań integracyjnych, dyskotek, koncertów itp. Świetlica służy do przerwy rekreacyjnej. W Warsztacie, przerwa w godzinach 12.00-12.30, ŚDS przerwa w godzinach 11.30-12.00 nie koliduje w odpoczynku grup. W związku z powiększeniem Warsztatu o pięciu podopiecznych, Fundacja Mielnica udostępniła pomieszczenie, w którym odbywały się spotkania zarządu Fundacji na nową pracownię terapii życia codziennego. Pomieszczenie tej pracowni zostało wydzielone z pomieszczenia biura zarządu Fundacji Mielnica zgodnie z ustaleniami Inspektora Nadzoru Budowlanego. Pracownik administracyjny Fundacji Mielnica jest byłym podopiecznym Warsztatu (osoba niepełnosprawna, poruszająca się na wózku) i długoletnim pracownikiem, dla którego utworzono stanowisko pracy. Pracownik swoimi działaniami służy pomocą dla całego Warsztatu. Fundacja Mielnica ściśle współpracuje z Warsztatem poprzez współorganizację zadań statutowych. Pomieszczenie biurowe Fundacji Mielnica nie koliduje z pracą pracowni.

(akta kontroli str. 59, 60, 227-266)

NIK wskazuje, że niezależnie od oceny Kierownika Warsztatu o kolidowaniu bądź nie biura zarządu z pracą pracowni, zorganizowanej w biurze zarządu, decyzja o zmianie warunków lokalowych Warsztatów powinna być zawsze dokonywana w uzgodnieniu z podmiotami finansującymi działalność Warsztatów. W trakcie kontroli NIK, stan lokalowy był inny od określonego w umowie, a MOPR nie

umożliwiono zajęcia stanowiska w tej sprawie, i w przypadku wyrażenia na to zgody, zmiany zapisów umowy na dopuszczające wykorzystywanie pomieszczeń przeznaczonych na działalność Warsztatu wspólnie z innymi podmiotami.

5. Z § 3 pkt 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie¹⁷ wynika, że budynkiem użyteczności publicznej jest m.in. budynek przeznaczony na potrzeby opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej. Ze względu na to, że działalność Warsztatu skupia się na rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, czyli pomocy społecznej tym osobom, to uznać należy, że budynek warsztatu terapii zajęciowej jest budynkiem, w którym realizowane są zadania pomocy społecznej. Zgodnie z § 155 ust. 1 tego rozporządzenia w budynkach opieki zdrowotnej i opieki społecznej, a także w pomieszczeniach biurowych przeznaczonych na pobyt ludzi, niewyposażonych w wentylację mechaniczną lub klimatyzację, okna, w celu okresowego przewietrzania, powinny mieć konstrukcję umożliwiającą otwieranie co najmniej 50% powierzchni wymaganej zgodnie z § 57 dla danego pomieszczenia. Czyli w przypadku braku wentylacji mechanicznej lub klimatyzacji w pomieszczeniach budynku pomocy społecznej, należy zapewnić otwieralne okna o określonych parametrach.

Tymczasem, w dwóch pomieszczeniach wykorzystywanych jako pracownia ogrodniczo-artystyczna, w których odbywały się zajęcia dla pięciu uczestników i w gabinecie psychologa nie było ani okien ani zamontowanej wentylacji mechanicznej czy klimatyzacji, a w pomieszczeniu relaksacji, w którym również nie było zamontowanej wentylacji mechanicznej i klimatyzacji było okno, jednak otwierane do kotłowni.

Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że w pracowni ogrodniczo-artystycznej zarówno uczestnicy jak i instruktor przebywają w czasie nieprzekraczającym dwóch godzin dziennie. Pomieszczenie to nie jest docelowym miejscem prowadzenia terapii, a pełni funkcję umożliwiającą „wyciszenie dla podopiecznych” u których występują ataki epileptyczne. W związku z częstymi atakami epilepsji podopiecznego jest możliwość oddzielenia go od innych uczestników. Specyfiką pracowni jest terapia w pracowni i na zewnątrz budynku (prace ogrodnicze i porządkowe) również każdy z podopiecznych korzysta z zajęć na Sali rehabilitacyjnej. Kierownik wyjaśniła także, że gabinet psychologa jest wykorzystywany w czasie nieprzekraczającym dwóch godzin na terapię indywidualną i grupową, a pozostałe godziny pracy psycholog przeznacza na terapię grupową i udzielanie wsparcia terapeutom w procesie rehabilitacji.

W toku kontroli Kierownik Warsztatów przemodelowała jedno z pomieszczeń pracowni ogrodniczo-artystycznej, w którym znajdowało się okno organizując w nim dziesięć miejsc pracy dla uczestników i wskazała, że drugie pomieszczenie pracowni ogrodniczo-artystycznej, w którym nie ma okna jest pomieszczeniem wyciszenia. Jednakże w pomieszczeniu tym nadal zorganizowanych było pięć miejsc pracy.

(akta kontroli str. 50, 59, 60, 227-266)

6. W umowie z 22 lutego 2013 r. zawartej pomiędzy Miastem Konin a Zarządem Fundacji Mielnica o dofinansowanie działalności Warsztatu, zawarto wymagania w zakresie liczby pracowników zatrudnionych w Warsztacie oraz wymiaru etatów. Zgodnie z tymi postanowieniami należało zatrudnić 17 pracowników w łącznym wymiarze 16 i 1/8 etatu, w tym m.in. jednego psychologa w wymiarze jednego etatu, jedną sprzątaczkę, w wymiarze 3/4 etatu i jednego specjalistę ds. rehabilitacji

¹⁷ Dz. U. 2019 r., poz. 1065

w wymiarze jednego etatu. W poszczególnych okresach zatrudnienie osób na tych stanowiskach było różne od określonego w umowie:

- W całym okresie objętym kontrolą nie zatrudniano psychologa w wymaganym wymiarze godzin, a mianowicie: w okresie od 4 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. zatrudniono na podstawie umowy cywilnoprawnej psychologa w wymiarze ośmiu godzin miesięcznie. W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 6 lutego 2017 r. nie zatrudniano żadnego psychologa, w okresie od 7 lutego 2017 do 31 grudnia 2018 r. zawyżono wymiar zatrudnienia psychologa o 3/8 etatu (zatrudnienie na 1 etat zamiast na 5/8 etatu), a w okresie od 1 stycznia 2019 r. do dnia zakończenia kontroli zatrudniano psychologa w wymiarze pół etatu, czyli obniżono faktyczne zatrudnienie o 1/8 etatu.
- W okresie od 16 sierpnia 2018 r. do 28 marca 2019 r. zatrudnione były dwie osoby na stanowisku sprzątaczkę w łącznym wymiarze 1 i $\frac{3}{4}$ etatu. Od 29 marca 2019 r. zatrudniano jedną osobę na stanowisku sprzątaczkę w wymiarze $\frac{1}{2}$ etatu, czyli obniżono wymiar zatrudnienia w stosunku do wymagań określonych w umowie o dofinansowanie o $\frac{1}{4}$ etatu.
- W okresie od 1 września 2018 roku do dnia zakończenia kontroli specjalista ds. rehabilitacji był zatrudniony w wymaganym wymiarze czasu, jednak w rzeczywistości wykonywała ona obowiązki nie osiem a siedem godzin dziennie. W związku z podjęciem przez pracownicę dodatkowego zatrudnienia w szkole Kierownik Warsztatów zwolniła ją z obowiązku pracy w godzinach 14-15.

Kierownik Warsztatów wyjaśniła, że w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. niski wymiar godzin pracy psychologa wynikał z tego, że dotychczas zatrudniony psycholog zmienił miejsce pracy i zgodził się wykonywać zadania w Warsztacie jedynie przez osiem godzin miesięcznie do czasu zatrudnienia nowego psychologa. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że obecnie zatrudniony psycholog od 2 stycznia 2019 r. podjął dodatkową pracę, jako pracownik etatowy w innej placówce. Z tego też powodu godziny pracy nakładałyby się i na okres powierzonych obowiązków psychologowi został zmniejszony etat w Warsztacie. Kierownik dodała, że psycholog to młody mężczyzna, który chce zdobyć różne doświadczenia i ona nie może zapewnić w ramach funduszy Warsztatu wynagrodzenia na oczekiwanym przez niego poziomie. Umożliwiła mu zatem zmniejszenie etatu w Warsztacie i podjęcie dodatkowego płatnego zajęcia poza nim. Wyjaśniła także, że psycholog posiada dobre efekty w pracy z podopiecznymi i zależy jej na jego zatrudnieniu. Zmiana Psychologa mogłaby się odbyć ze szkodą dla efektów rehabilitacji. Nie szukała natomiast dodatkowej osoby w celu uzupełnienia zatrudnienia na stanowisku psychologa, gdyż w jej ocenie rynek pracowników w Koninie jest trudnym rynkiem i ciężko jest znaleźć pracowników. Dodała, że w okresie zatrudniania psychologa przez osiem godzin miesięcznie terapią psychologa objęci byli podopieczni, którzy najbardziej jej wymagali. W tym czasie psycholog skupiał się na pracy indywidualnej z podopiecznymi i rodzicami mając na celu zażegnanie występujących kryzysów. Czas pracy nie był limitowany dla danego podopiecznego, uzależniony był natomiast od powagi problemu i wewnętrznych zasobów uczestnika by się z nimi uporać.

Odnosząc się do zatrudnienia sprzątaczkę Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że podwojenie liczby osób zatrudnionych na etacie sprzątaczkę wynikało z choroby dotychczasowego pracownika oraz jego decyzji o przejściu na emeryturę. W okresie nieobecności konieczne było zatrudnienie dodatkowej osoby. Natomiast odnosząc się do kwestii pełnienia obowiązków przez specjalistę ds. rehabilitacji o jedną godzinę dziennie mniej niż wymiar godzinowy etatu Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że w związku z dodatkowym zatrudnieniem specjalisty w szkole na podstawie § 13 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania

pracownikom zwolnień od pracy¹⁸ zwolniła z wykonywania obowiązków w Warsztacie z jednej godziny dziennie. W związku z tym, że pensje pracowników w Warsztacie są na niskim poziomie, nie zmniejszono kwoty wypłaconego wynagrodzenia. Pracownik w ramach tej godziny z podopiecznymi warsztatu bierze udział w dodatkowych weekendowych imprezach integracyjnych, piknikach, zbiórkach żywności itp.

(akta kontroli str. 5, 50, 59, 66-70, 149-150, 270-282)

Należy zauważyć, że katalog sytuacji, w których pracodawca jest zobowiązany wypłacić wynagrodzenie za czas zwolnienia od pracy określa § 16 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia. W katalogu nie wymieniono zwolnienia na podstawie § 13 ust. 1. Ponadto, z przedłożonej ewidencji udziału w weekendowych imprezach wynikało, że spośród 13 dni wypracowanych w roku 2018 i pięciu w roku 2019, pracownik odebrał 13 dni dodatkowych dni w roku 2019 w postaci urlopu. Zatem udział pracownika w imprezach weekendowych nie stanowił odpracowania godzin zwolnienia od świadczenia pracy. Warsztat, we wskazanych okresach nie posiadał wymaganego wsparcia psychologicznego skutkiem czego w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 6 lutego 2017 r. nie były sporządzane przez psychologa oceny szansy powodzenia rehabilitacji kandydatów na uczestników Warsztatów, a podopieczni mieli zapewnianą opiekę psychologiczną jedynie w minimalnym wymiarze czasu.

(akta kontroli str. 62, 66-70, 281-360)

7. Zgodnie z postanowieniem rozdziału III § 14 Regulaminu organizacyjnego w Warsztacie należało przeprowadzać miesięczne oceny zaangażowania uczestnika w zajęciach, jednakże nie były one prowadzone. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że do 2010 roku w Warsztacie prowadzono miesięczne oceny zaangażowania, jednakże w związku z powielaniem się pytań w tej karcie z pytaniami w ocenie rocznej Rada programowa postanowiła zaniechać prowadzenia oceny miesięcznej. Podczas kontroli Kierownik Warsztatu przedłożyła zmianę Regulaminu organizacyjnego, w której obowiązek prowadzenia ocen miesięcznych został wykreślony i wprowadzono obowiązek prowadzenia zeszytu obserwacji uczestnika.

(akta kontroli str. 58, 121-141, 348-351)

OCENA CZĄSTKOWA

Warsztaty posiadały prawidłowo zatwierdzone Regulaminy organizacyjne. W regulaminach znajdowały się zapisy dopuszczające nieprawidłowe dysponowanie środkami z treningu ekonomicznego. Do udziału w Warsztatach kwalifikowano osoby spełniające kryteria ustawowe. Zatrudnienie kadry było niezgodne z zapisami umowy o dofinansowanie działalności Warsztatu, a warunki lokalowe nie spełniały kryteriów określonych w rozporządzeniu o warunkach technicznych budynków. Dla wszystkich uczestników z tymi niepełnosprawnościami opracowywano prawidłowo indywidualne programy rehabilitacyjne i prowadzono ewaluację terapii.

OBSZAR

2. Działania podejmowane w celu zapobiegania wykluczeniu osób z zaburzeniami autyzmem i zespołem Aspergera

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą spośród dwóch osób z autyzmem w roku 2016 i 2017 oraz trzech w roku 2018 i 2019 progres poczynił w zakresie:

- rehabilitacji społecznej - jeden uczestnik (w 2017 roku),

¹⁸ Dz.U. z 2014 r. poz. 1632, dalej rozporządzenie w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy

- samodzielności - jeden uczestnik w 2016 roku i dwóch uczestników w 2018 roku. W 2017 roku żaden z uczestników nie poczynił postępów w samodzielności.

Z ocen rocznych wynikało, że w 2017 roku u jednego uczestnika (spośród dwóch) nastąpił regres w stosunku do roku poprzedniego w obszarze rehabilitacji zawodowej oraz w czynnościach życia codziennego i ogólnej zaradności. W związku z uzyskaną oceną nie wprowadzono zmian do IPR. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że rehabilitacja zawodowa i społeczna osób z autyzmem to proces długotrwały – kilkuletni, a osoby z autyzmem nie lubią zmian, są zamknięte w sobie, efekty pracy zmienne od progresu w regres i odwrotnie. Prowadzona terapia jest zgodna z IPR dla podopiecznego warsztatu. W celu zwiększenia efektywności zmierza się w kierunku opracowania nowego IPR dla osób z autyzmem by stworzyć dogodniejsze warunki do rozwoju tych osób. Uczestnicy z autyzmem osiąkali zaplanowane efekty rehabilitacji w IPR.

(akta kontroli str. 58, 583-656)

Kwalifikacja uczestników z zespołem autyzmu następowała na podstawie decyzji Rady programowej. Jeden z uczestników z autyzmem przebywał w Warsztatach powyżej pięciu lat. Kierownik Warsztatu wyjaśniła, że praca z osobami z autyzmem jest procesem długotrwałym, czasami jakiegokolwiek efekty można zaobserwować dopiero po dłuższym czasie. Okres pięciu lat nie jest wystarczający do wydania oceny, czy pobyt tej osoby w danej placówce przyniósł zamierzony efekt i należy osobę zatrzymać, czy też przekierować do ośrodka wsparcia. Widząc rozwój społeczny danego uczestnika nie można jednocześnie zamknąć możliwości rozwoju zawodowego po upływie pięciu lat.

(akta kontroli str. 93, 156)

W IPR uczestników z zespołem autyzmu nie planowano udziału w szkoleniach zawodowych i nieodpłatnych praktykach, nie planowano także osiągnięcia konkretnych umiejętności zawodowych (poza pracownią informatyczną), a w ramach treningów uczestnicy trenowali rozwój kompetencji miękkich. W każdym roku, tj. w 2016, 2017 i 2018 jeden uczestnik czynił postępy w rehabilitacji zawodowej, a oceny pozostałych pozostawały na niezmiennym poziomie. Ponadto w ramach przygotowania zawodowego uczestnicy nabywali umiejętności z zakresu np. szycia, haftowania, czy pracy przy komputerze, jednak w żadnej dokumentacji nie odnotowywano czynionych w tym zakresie postępów. Kierownik Warsztatu wyjaśnił, że w IPR dwóch uczestników nie określa się typowych umiejętności zawodowych, jednak wymienione w arkuszu: nauka różnych technik wskazują kierunek rozwoju tych umiejętności np. ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej, rozwój manualny, ćwiczenie umiejętności liczenia i pisania, rozwijanie wyobraźni przestrzennej oraz kształtowanie cech psychofizycznych niezbędnych w pracy np. pozytywnego nastawienia do pracy, wiary we własne możliwości, cierpliwości, dyspozycyjności, zdyscyplinowania itp. oraz umiejętności niezbędnych we współżyciu i współpracy takich jak: tolerancja, wyrozumiałość, zwalczanie postaw roszczeniowych, odpowiedzialność za siebie i innych, dostosowanie się do przepisów, norm i regulaminów. Całościowe zaburzenia rozwojowe nie pozwalają na określenie bardziej szczegółowo zakresu umiejętności tych podopiecznych.

(akta kontroli str. 93, 283-293, 295-306, 310-319, 323-332, 337-346, 348-351)

Rada programowa corocznie podejmowała w stosunku do wszystkich podopiecznych Warsztatu decyzję o konieczności przedłużenia terapii w Warsztatach. W latach 2016-2019¹⁹ z Warsztatu łącznie odeszło 13 osób

¹⁹ por. przypis 4

odpowiednio trzy, cztery, sześć (nikt nie odszedł w 2019 r.²⁰), lecz nie były to osoby z zespołem autyzmu, przy czym:

- w 2016 roku wszystkie trzy osoby, które odeszły uczyniły to z własnej inicjatywy bez podania przyczyny,
- w 2017 roku jedna osoba odeszła z powodu podjęcia pracy w Zakładzie Pracy Chronionej, dalej ZPCh, a pozostałe dwie odeszły na własny wniosek bez podania przyczyny,
- w 2018 roku trzy osoby podjęły pracę w ZAZ lub ZPCh, jedna osoba odeszła ze względu na podjęcie udziału w Projekcie Akademia Życia, jedna osoba zmarła, a jedna odeszła z Warsztatu z własnej inicjatywy bez podania przyczyny.

W latach 2016-2019²¹ wskaźnik aktywizacji²² w roku 2018 wyniósł 5,45%, w pozostałych latach objętych kontrolą 0%, w tym dla osób z autyzmem każdego roku 0%. Wskaźnik rotacji²³ wyniósł odpowiednio 5,45%, 5,45%, 10,91% i 0%.

(akta kontroli str. 157)

Według wyjaśnień Kierownika Warsztatu współpraca z Urzędem Pracy w Koninie ograniczała się do pozyskiwania informacji od urzędu na temat metod poszukiwania pracy (przygotowania do rozmowy z pracodawcą, zapoznawania z metodami poszukiwania pracy, informacjami o instytucjach na rynku pracy, nabywania umiejętności sporządzania dokumentów aplikacyjnych). W tym celu zorganizowano dwa spotkania w latach 2017-2018 z doradcami zawodowymi z Powiatowego Urzędu Pracy.

Ponadto w wyniku współpracy Warsztatu z ZPCh będącym jednostką Fundacji Mielnica oraz z firmą zajmującą się rekrutacją pracowników łącznie trzy osoby znalazły zatrudnienie.

(akta kontroli str. 5-6, 495-498)

W latach 2016-2019²⁴ Warsztat podejmował działania mające na celu integrację społeczną uczestników oraz kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi. W tym celu organizowane były wycieczki, wyjścia do kina, bale, spotkania świąteczne, a także brano udział w turniejach sportowych. W latach 2016-2019²⁵ Warsztat zorganizował odpowiednio 14, 16, 11 i zero imprez, a uczestnicy brali udział odpowiednio w sześciu, 10, 11 i w żadnej z imprez w 2019²⁶. Działania organizowane przez Warsztat finansowane były z dotacji, dochodów uzyskiwanych ze sprzedaży prac oraz ze środków przeznaczonych na trening ekonomiczny uczestników.

W Warsztatach nie powołano rady społecznej i nie organizowano zajęć klubowych w okresie objętym kontrolą.

(akta kontroli str. 5-13, 95-97)

Z opinii wyrażonych przez pracowników Warsztatu wynikało, że rehabilitacja zawodowa osób z autyzmem to bardzo powolny proces, który właśnie dzięki

²⁰ j.w.

²¹ j.w.

²² Procentowy udział osób z niepełnosprawnościami, które odeszły z Warsztatu z powodu podjęcia pracy lub nauki liczone, jako stosunek sumy liczby osób, które odeszły z Warsztatu w danym roku na dzień 31 grudnia, w roku 2019 na dzień 31 marca w celu podjęcia nauki, szkolenia zawodowego, podjęcia pracy na otwartym rynku lub podjęcia pracy w ZAZ lub ZPCh do łącznej liczby uczestników w danym roku na dzień 31 grudnia, w roku 2019 na dzień 31 marca

²³ Procentowy udział osób, które odeszły z Warsztatu w okresie objętym kontrolą liczone, jako stosunek sumy liczby osób, które odeszły z Warsztatu w danym roku na dzień 31 grudnia, w roku 2019 na dzień 31 marca do łącznej liczby uczestników Warsztatu w danym roku na dzień 31 grudnia, w roku 2019 na dzień 31 marca

²⁴ por. przypis 4

²⁵ j.w.

²⁶ Do 31 marca

specyfice pracy Warsztatu terapii zajęciowej jest możliwy. Udział w zajęciach w Warsztacie zapewnia uczestnikom stałe uczestniczenie w życiu społecznym i integruje ich z otoczeniem.

(akta kontroli str. 77-89)

Wśród trudności występujących podczas tworzenia i realizacji IPR dla osób z autyzmem oraz w ich funkcjonowaniu w grupach z innymi osobami wskazywano konieczność zindywidualizowanego podejścia w sytuacji, gdy terapie prowadzone są w pięcioosobowych grupach. Z wyjaśnień składanych także podczas kontroli wynikało, że trudne jest określenie w IPR konkretnych treningów, które mają zostać przeprowadzone dla danego uczestnika i zaplanowanie celów rehabilitacji w sposób szczegółowy. Niezbędne jest zindywidualizowane podejście do takiego uczestnika i dynamiczne reagowanie na zmiany nastroju. Jako trudność wskazywano również ograniczenia przestrzeni, co utrudnia osobom z autyzmem adaptację. W ramach trudności pracy terapeuty wskazywano konieczność większego zaangażowania w pracę z osobą z autyzmem, szczególnie w początkowych etapach rehabilitacji. Wskazywano, że przy osobach z autyzmem najlepsze efekty uzyskuje się podczas pracy indywidualnej. W ramach warunków pracy terapeutów wskazywano, że w ich pracy niezbędne jest udział w szkoleniach i podnoszenie swoich kompetencji, konsultacje z innymi terapeutami umożliwiające wymianę spostrzeżeń i myśli, co przyczynia się nie tylko do zwiększenia efektywności rehabilitacji, ale także zapobiega wypaleniu zawodowemu. Jako trudność w funkcjonowaniu Warsztatu wskazywano m.in. ograniczone fundusze w zakresie wyposażenia pracowni. Wskazano również, że w celu poprawienia funkcjonowania Warsztatu niezbędne są zmiany legislacyjne w zakresie standardów zatrudnienia, wyposażenia pracowni i pomieszczeń, wykorzystywanych materiałów dydaktycznych. Ponadto oczekiwane byłoby zwiększenie dofinansowania rehabilitacji osób z autyzmem ze względu na konieczność zwiększenia nakładu pracy terapeutów i w związku z tym podwyższenia ich wynagrodzeń.

Podkreślano także trudności w utrzymaniu zatrudnienia przez byłych uczestników Warsztatu i problemy z powrotem do Warsztatu związane z koniecznością zmiany zapisów w orzeczeniu o niepełnosprawności. Również w tym aspekcie wskazywano na konieczność zmian legislacyjnych.

(akta kontroli str. 77-89)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Uczestnicy Warsztatu uzyskiwali poprawę umiejętności społecznych, w tym zaradności osobistej, wypełniania ról społecznych oraz komunikowania się. Ćwiczyli kompetencje zawodowe zaplanowane w IPR, choć w dokumentacji nie odnotowywano stopnia osiągnięcia wszystkich zaplanowanych kompetencji. Warsztaty prowadziły integrację społeczną uczestników. Rada programowa przedłużała pobyt uczestnika w Warsztatach ze względu na efekty rehabilitacji. Długotrwałe przebywanie uczestnika wynikało z chęci zapewnienia mu rehabilitacji w momencie braku możliwości podjęcia zatrudnienia lub zapewnienia rehabilitacji w innym ośrodku opieki. W okresie objętym kontrolą jedynie czterech uczestników odeszło z powodu podjęcia pracy, a żaden z uczestników nie podjął szkolenia zawodowego lub nauki.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Realizowanie treningu ekonomicznego w postaci pieniężnej tylko w przypadkach uzasadnionych i w sposób zapewniający możliwość dysponowania tymi środkami osobiście przez uczestnika.
2. Doprowadzenie do zgodności stanu lokalowego i kadrowego, w tym wymiaru czasu zatrudnienia, Warsztatu z wymaganiami określonymi w umowie z Miastem Konin w zakresie finansowania działalności Warsztatu ze środków PFRON.
3. Wypłacanie wynagrodzenia pracownikowi w kwocie należnej za faktycznie przepracowane godziny pracy.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, 30 lipca 2019 r.

Kontroler
Joanna Piasecka-Girguś
Inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu
p.o. Zastępcy Dyrektora
Grzegorz Malesiński

.....
podpis

.....
podpis